

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/156/154/96

INSTYTUCJE PUBLICZNE - SPOŁECZNA OCENA ICH DZIAŁALNOŚCI WE WRZEŚNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy szeroko komentowano w środkach masowego przekazu wydarzenia, które, być może, nie pozostały bez wpływu na ocenę działalności instytucji publicznych¹. Parlament zakończył pracę nad pakietem ustaw dotyczących reformy Centrum Administracyjno-Gospodarczego Rządu. Powołano komisję nadzwyczajną do rozpatrzenia projektów ustaw lustracyjnych. Sejm przegłosował dopuszczalność przerywania ciąży z powodów społecznych, tzn. ze względu na trudną sytuację materialną i życiową kobiety. Liberalizacja ustawy antyaborcyjnej spotkała się z ostrą krytyką ze strony Kościoła. Zaogniły się spory w łonie koalicji rządzącej. Ujawniono, że MSW stosuje specjalne techniki operacyjne - podsłuch telefoniczny, podgląd i tajną kontrolę korespondencji. Rzecznik Praw Obywatelskich zażądał od ministrów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i łączności szczegółowych wyjaśnień w tej sprawie. W TVP odwołano szefa Programu I i zlikwidowano zespół „Pulsu dnia”. W szesnastą rocznicę powstania NSZZ „Solidarność” odbyła się w Warszawie demonstracja. Ponadto miały miejsce m.in. akcje protestacyjne pracowników służby zdrowia, manifestacje emerytów i rencistów.

W tym kontekście ważne jest, jak Polacy postrzegają instytucje publiczne, czy uważają, że dobrze służą one społeczeństwu, czy raczej mają do nich stosunek krytyczny.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (76), 12-17 września’96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1150).

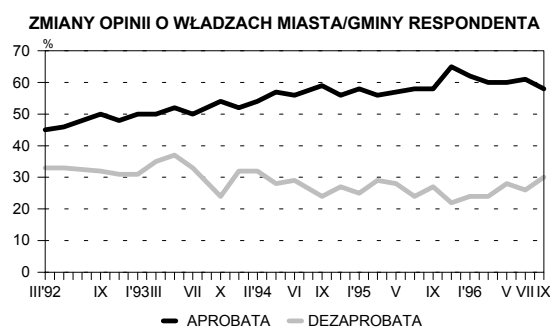
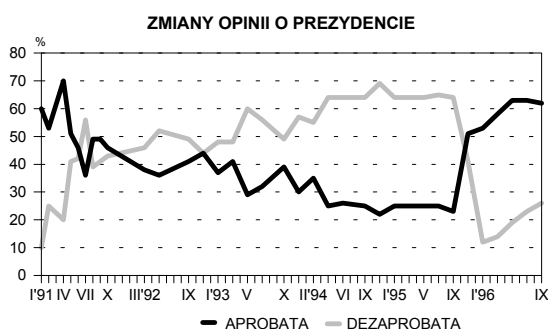
Tabela 1

w procentach

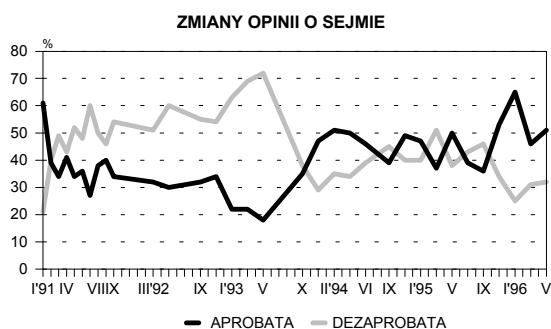
Oceniane instytucje i organizacje	Rodzaj oceny	Odsetki wskazań respondentów według terminów badań										Zmiany IX-VII ' 96	
		1995					1996						
		I	III	V	VII	IX	XI	I	III	V	VII		IX
Prezydent	Aprobata	25	25	25	27	23	51	53	58	63	63	62	-1
	Dezaprobatą	64	64	65	60	64	41	12	14	19	23	26	+3
Władze miasta/gminy respondenta	Aprobata	58	56	57	58	58	65	62	60	60	61	58	-3
	Dezaprobatą	25	29	28	24	27	22	24	24	28	26	30	+4
Sejm	Aprobata	47	37	50	39	36	53	65	46	51	44	51	+7
	Dezaprobatą	40	51	38	43	46	34	25	31	32	39	35	-4
Senat	Aprobata	42	32	42	34	32	48	60	41	45	42	45	+3
	Dezaprobatą	39	48	41	40	41	34	24	30	33	35	36	+1
Rząd, Rada Ministrów	Aprobata	41	-	-	42	38	55	57	44	53	44	45	+1
	Dezaprobatą	45	-	-	40	40	31	29	27	29	36	38	+2
Polskie Radio SA	Aprobata	-	84	81	83	80	84	84	82	83	82	80	-2
	Dezaprobatą	-	6	7	6	8	7	7	5	6	6	8	+2
Wojsko	Aprobata	75	72	78	74	70	74	79	71	73	73	76	+3
	Dezaprobatą	9	10	8	8	13	10	7	8	9	9	8	-1
Rzecznik Praw Obywatelskich	Aprobata	73	71	76	66	63	74	78	71	69	65	70	+5
	Dezaprobatą	8	8	9	12	12	11	7	8	8	8	8	0
Telewizja publiczna	Aprobata	71	72	70	72	69	76	74	70	71	69	66	-3
	Dezaprobatą	18	19	20	18	19	15	18	18	19	20	23	+3
Policja państwowa	Aprobata	66	57	61	64	61	60	67	61	60	64	66	+2
	Dezaprobatą	26	34	32	26	28	33	24	27	30	26	25	-1
Najwyższa Izba Kontroli	Aprobata	56	52	57	49	47	62	64	55	58	55	62	+7
	Dezaprobatą	19	23	21	20	20	17	14	14	15	16	14	-2
Banki państwowe	Aprobata	49	42	49	46	42	54	60	54	58	55	58	+3
	Dezaprobatą	29	36	32	32	37	26	21	22	22	24	23	-1
Kościół rzymsko-katolicki	Aprobata	55	57	46	47	49	58	54	56	59	56	57	+1
	Dezaprobatą	35	33	46	42	40	35	38	31	30	32	33	+1
Sądy	Aprobata	51	45	49	46	40	53	54	48	48	51	51	0
	Dezaprobatą	25	31	30	28	28	26	23	25	27	25	24	-1
Prokuratura	Aprobata	-	-	-	-	-	-	50	45	46	48	48	0
	Dezaprobatą	-	-	-	-	-	-	27	25	27	25	25	0
Banki prywatne	Aprobata	27	18	25	25	21	32	35	31	35	36	33	-3
	Dezaprobatą	41	46	46	40	44	37	31	29	29	30	32	+2
NSZZ „Solidarność”	Aprobata	43	33	35	35	40	51	47	37	43	40	45	+5
	Dezaprobatą	39	43	46	43	38	33	38	39	38	41	38	-3
OPZZ	Aprobata	36	25	33	29	28	37	39	24	33	29	30	+1
	Dezaprobatą	35	37	38	38	35	34	28	34	33	35	35	0

OPINIE O INSTYTUCJACH POLITYCZNYCH

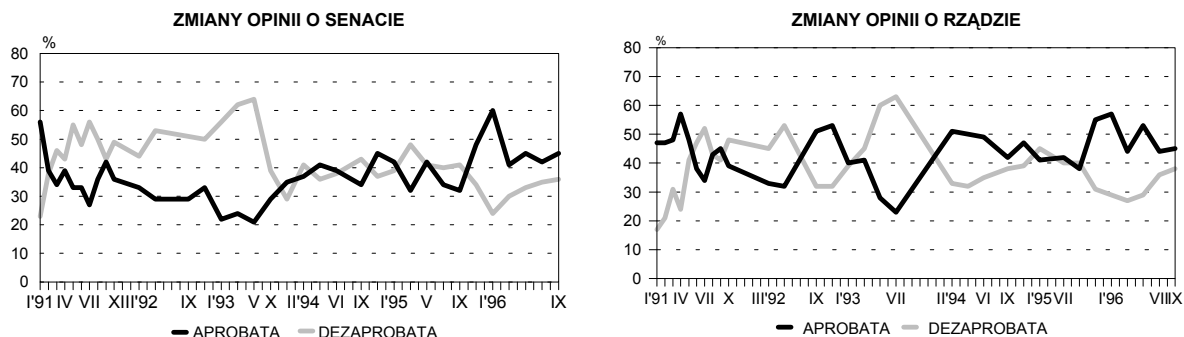
Wszystkie instytucje polityczne uzyskały we wrześniu więcej ocen pozytywnych niż negatywnych. Zdecydowanie najlepiej postrzegany jest urząd prezydenta. Prawie dwie trzecie (62%) respondentów uważa, że działalność Aleksandra Kwaśniewskiego dobrze służy społeczeństwu - taki poziom akceptacji utrzymuje się od maja br. Jednocześnie jednak systematycznie rośnie odsetek osób wyrażających dezaprobatę - obecnie co czwarty respondent krytycznie ocenia działalność Aleksandra Kwaśniewskiego. Widać też, że opinia o prezydencie stopniowo się krystalizuje, coraz mniej osób ma trudności z oceną jego działań.

Spośród instytucji władzy wysoko oceniane są również władze lokalne. Wprawdzie w ciągu ostatnich dwóch miesięcy ich notowania nieco się pogorszyły (spadek aprobaty o 3 punkty procentowe, wzrost dezaprobaty o 4 punkty), jednak nadal ponad połowa ankietowanych (58%) uważa, że działalność władz lokalnych dobrze służy społeczeństwu. Przeciwnego zdania jest mniej niż co trzeci badany.

W porównaniu z lipcem poprawiła się społeczna ocena działalności Sejmu (wzrost aprobaty o 7 punktów, spadek dezaprobaty o 4 punkty)². Obecnie połowa (51%) Polaków akceptuje jego działalność, ponad jedna trzecia (35%) zaś - ocenia negatywnie.

Nie zmieniła się ocena pracy rządu. Opinie respondentów o tym, czy jego działalność dobrze służy społeczeństwu są podzielone. Gabinet premiera Włodzimierza Cimoszewicza uzyskuje stosunkowo niewiele więcej ocen pozytywnych niż negatywnych.

Prawie nie uległa również zmianie ocena Senatu, która od maja br. jest stabilna. W porównaniu z innymi instytucjami politycznymi zarówno rząd, jak i Senat są najmniej akceptowane. Ich działalność aprobuje obecnie mniej niż połowa społeczeństwa.

*

Ocena działalności prezydenta, Sejmu oraz rządu zależy przede wszystkim od światopoglądu ankietowanych - ich orientacji politycznej oraz częstości udziału w praktykach religijnych. Im rzadziej uczestniczą w nich badani, im bardziej na lewo sytuują swoje poglądy, tym częściej uważają, że prezydent i rząd dobrze służą społeczeństwu. Obie te instytucje są zdecydowanie najgorzej oceniane przez osoby biorące udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu oraz deklarujące prawicową orientację polityczną. Także ocena Sejmu, w sposób mniej regularny, ale wyraźny, uwarunkowana jest światopoglądem badanych. Dziwi fakt, że nie ma on wpływu na stosunek respondentów do Senatu.

---

² Por. komunikat CBOS „Społeczny obraz Sejmu RP II kadencji oraz wizerunek jego posłów”, wrzesień '96.

Interesujące jest również to, że poglądy polityczne ankietowanych zupełnie nie różnicują oceny działalności władz lokalnych. Zależy ona natomiast od udziału badanych w praktykach religijnych. Okazuje się, że wraz z częstotliwością uczestniczenia w nich rośnie akceptacja działalności władz lokalnych.

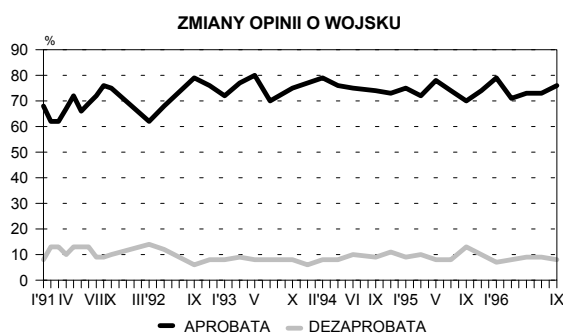
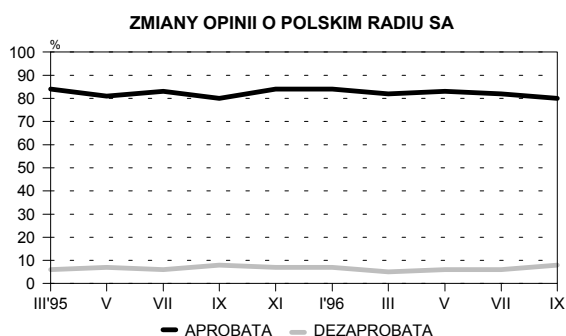
Innym czynnikiem wyraźnie kształtującym stosunek do instytucji politycznych jest stopień zadowolenia z własnych warunków materialnych. Im lepiej oceniają badani swój materialny poziom życia, tym częściej aprobuje działalność prezydenta, władz lokalnych, obu izb parlamentu oraz rządu.

Warto podkreślić, że grupą społeczną, która najczęściej akceptuje działalność instytucji politycznych, jest ucząca się młodzież. Właśnie ona najczęściej wystawia oceny pozytywne zarówno prezydentowi, jak i władzom lokalnym oraz Senatowi. Pracownicy fizyczno-umysłowi natomiast częściej niż inni popierają rząd oraz równie często jak ucząca się młodzież aprobuje prezydenta.

Z kolei wobec władz lokalnych, Sejmu i Senatu bardziej krytyczni niż inni są prywatni przedsiębiorcy. W ich opiniach o działalności tych instytucji przeważają oceny negatywne.

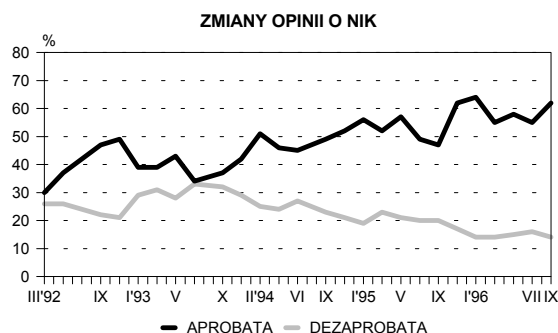
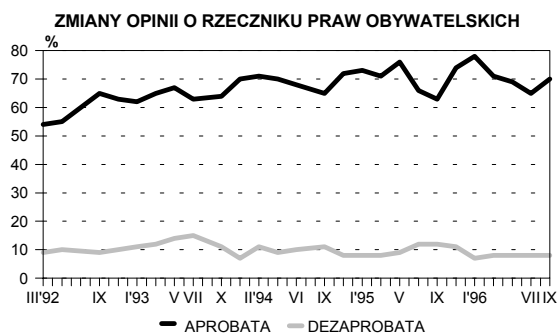
OPINIE O INSTYTUCJACH NIEPOLITYCZNYCH

Spośród instytucji niepolitycznych największą aprobatą cieszy się Polskie Radio SA. Zdecydowana większość Polaków uważa, że dobrze służy ono społeczeństwu. Od marca '95 społeczna opinia o działalności tej instytucji wyróżnia się stabilnością. Najlepiej ocenia ją młodzież poniżej 24 roku życia - szczególnie uczniowie i studenci, a także kadra kierownicza i inteligencja.

Równie dużą estymą społeczeństwo darzy wojsko. Ponad trzy czwarte (76%) ankietowanych uważa, że dobrze służy ono społeczeństwu. Odsetek pozytywnych wskazań utrzymuje się od dłuższego czasu na stałym poziomie. Najbardziej cenią je robotnicy wykwalifikowani (83%). Aprobata wojska jest tym większa, im miejscowość, w której mieszkają badani, jest mniejsza oraz im niższe są ich dochody na osobę w rodzinie, a także - im częściej uczestniczą oni w praktykach religijnych. Zdecydowanie najmniej akceptują wojsko uczniowie i studenci, chociaż dwie trzecie (64%) z nich uważa, że dobrze służy ono społeczeństwu, a tylko co szósty badany z tej grupy jest przeciwnego zdania (16%).

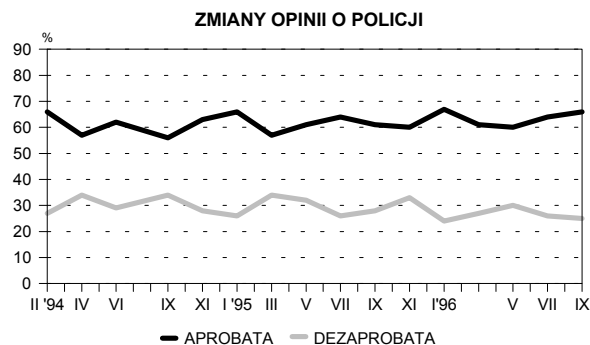
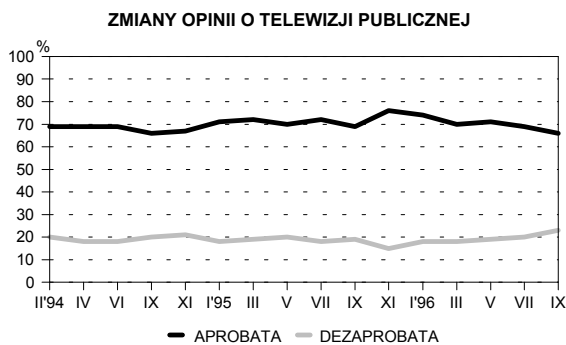
Wysoko oceniana jest również działalność Rzecznika Praw Obywatelskich. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy wzrosła (o 5 punktów) aprobata tego urzędu. Społeczne uwarunkowania tej oceny są jednak inne niż w przypadku wojska. Akceptacja jego działań wyraźnie rośnie wraz z pozycją społeczną i ekonomiczną badanych - z ich wykształceniem, pozycją zawodową, dochodem, oceną własnych warunków materialnych, a także wielkością miejsca zamieszkania. Wyższe kompetencje obywatelskie tych grup społecznych mają niewątpliwie wpływ na większą aprobatę urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich, decydują jednak również o stopniu poinformowania badanych o jego działalności, co znajduje odzwierciedlenie w zróżnicowanym odsetku odpowiedzi „Trudno powiedzieć”.

Najwyższa Izba Kontroli cieszy się mniejszą aprobatą społeczną niż urząd Rzecznika Praw Obywatelskich, mimo że w porównaniu z lipcem wzrósł (o 7 punktów) odsetek osób uważających, że dobrze służy ona społeczeństwu. Ocena działalności NIK, podobnie jak Rzecznika Praw Obywatelskich, zależy od pozycji społeczno-ekonomicznej i miejsca

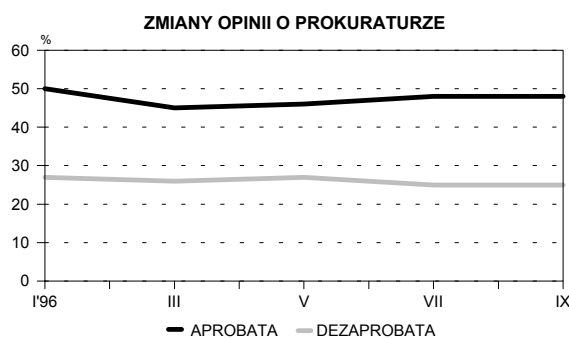
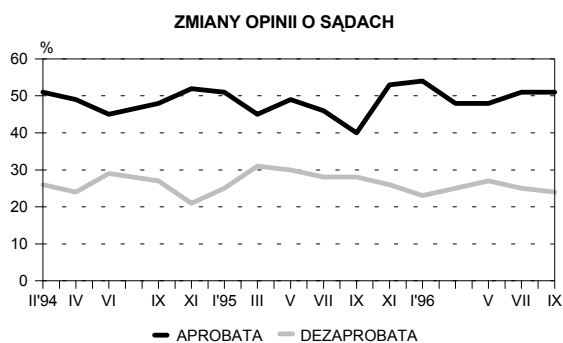
zamieszkania badanych. Im wyższe wykształcenie, lepsze warunki materialne i większa miejscowość, w której mieszkają ankietowani, tym częstsze są deklaracje aprobaty NIK. Cechy położenia społecznego respondentów i związane z nimi kompetencje obywatelskie również w przypadku tej instytucji decydują o trudnościach z oceną jej działalności.

Działalność telewizji publicznej aprobuje dwie trzecie badanych, a prawie jedna czwarta jest zdania, że nie służy ona dobrze społeczeństwu. Od początku bieżącego roku obserwujemy wyraźny spadek aprobaty telewizji i jednocześnie wzrost dezaprobaty. Akceptacja telewizji związana jest przede wszystkim z pozycją społeczną i ekonomiczną badanych, a także z ich wiekiem i miejscem zamieszkania. Jest ona tym większa, im niższe wykształcenie i dochód respondentów, a także im są oni młodszy i miejscowość, w której mieszkają, jest mniejsza. Telewizję publiczną szczególnie wysoko oceniają rolnicy, najbardziej krytycznie zaś są do niej nastawieni respondenci z wyższym wykształceniem, kadra kierownicza i inteligencja, pracownicy umysłowi niższego szczebla, a także osoby najlepiej sytuowane.

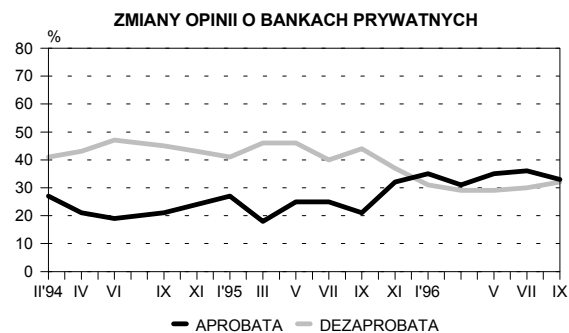
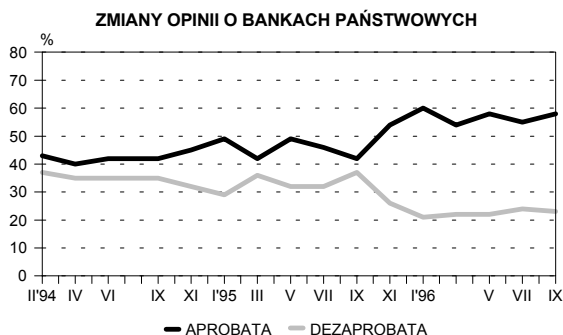

Podobną jak telewizja publiczna ocenę uzyskała również policja państwowa. Dwie trzecie społeczeństwa uważa, że dobrze służy ona społeczeństwu, jedna czwarta natomiast jest przeciwnego zdania. Działalność policji najbardziej akceptują zarówno badani z wyższym wykształceniem, jak i rolnicy, osoby najgorzej sytuowane i bezrobotni. Ocena ta jest lepsza wśród mieszkańców wsi niż miast, szczególnie tych największych. Najbardziej krytyczni są natomiast prywatni przedsiębiorcy. Ciekawe, że aprobata policji rośnie wraz z częstotliwością uczestnictwa respondentów w praktykach religijnych.

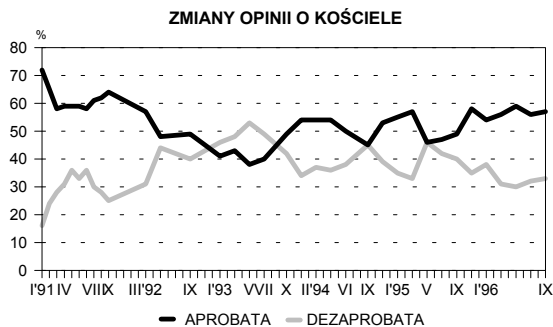

Nie zmieniła się społeczna ocena działalności sądów i prokuratury. Aprobata obu tych instytucji jest tym większa, im wyższe wykształcenie badanych, lepsza ocena własnych warunków materialnych oraz młodszy wiek. Warto podkreślić, że najczęściej wyrażają ją uczniowie i studenci.

W porównaniu z lipcem wzrósł nieco (w granicach błędu statystycznego) odsetek osób aprobujących działalność banków państwowych. Ocenę ich wiarygodności kształtują te same czynniki co sądów i prokuratury. Najlepsze oceny wystawiła im ucząca się młodzież.

Opinia o bankach prywatnych natomiast całkowicie odbiega od dotychczas omówionych - badani podzielili się na trzy, niemal równoliczne grupy: aprobujących działalność banków prywatnych, krytykujących ją oraz tych, którzy nie mają wyrobionego zdania w tej sprawie. Banki prywatne cieszą się znacznie mniejszą akceptacją niż państwowe, a w stosunku do lipca ich notowania są minimalnie gorsze (spadek aprobaty o 3 punkty).

Ponad połowa respondentów (57%) uważa, że Kościół rzymskokatolicki dobrze służy społeczeństwu, przeciwnego zdania jest co trzeci badany. Ocena ta jest stabilna - z pewnymi wahaniami - od listopada ubiegłego roku. Zależy ona przede wszystkim od światopoglądu badanych: deklarowanego uczestnictwa w praktykach religijnych oraz wyznawanych poglądów politycznych.

Im częściej badani biorą udział w praktykach religijnych oraz deklarują orientację prawicową, tym częściej uważają, że działalność Kościoła dobrze służy społeczeństwu. Warto zaznaczyć, że pogląd ten podziela także ponad dwie piąte (42%) osób identyfikujących się z lewicą.

Poza czynnikami światopoglądowymi na ocenę Kościoła wyraźnie wpływa również wiek badanych, miejsce ich zamieszkania oraz poziom dochodów. Tradycyjnie, jego działalność częściej akceptują osoby starsze, emeryci, renciści, mieszkańcy wsi, rolnicy, osoby gorzej sytuowane, z wykształceniem podstawowym. Równie wysoką aprobatę wyraża jednak także kadra kierownicza i inteligencja, spośród której prawie dwie trzecie uważa, że Kościół dobrze służy społeczeństwu.

Stosunkowo najmniejsze poparcie ma Kościół wśród prywatnych przedsiębiorców, pracowników umysłowych niższego szczebla i fizyczno-umysłowych, a także badanych w wieku 35-44 lat. W grupach tych mniej więcej tyle samo osób aprobuje działalność Kościoła, co wyraża się o niej krytycznie. Zdecydowana przewaga dezaprobaty tej instytucji daje się zaobserwować jedynie wśród osób w ogóle nie uczestniczących w praktykach religijnych oraz - w mniejszym stopniu - wśród badanych o poglądach lewicowych.

OPINIE O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

Oceny obu central związkowych i ich społeczne uwarunkowania są odmienne. NSZZ „Solidarność” jest niewątpliwie bardziej aprobowana niż OPZZ. W porównaniu z lipcem poprawił się społeczny wizerunek „Solidarności” (wzrost aprobaty o 5 punktów, spadek dezaprobaty o 3 punkty). Przekonanie, że jej działalność dobrze służy społeczeństwu, podziela obecnie 45% ankietowanych, niewiele mniej, bo prawie dwie piąte wyraża jednak przeciwną opinię³. Na wzrost poparcia dla tego związku ma zapewne wpływ rola, jaką odgrywa on w Akcji Wyborczej „Solidarność”.

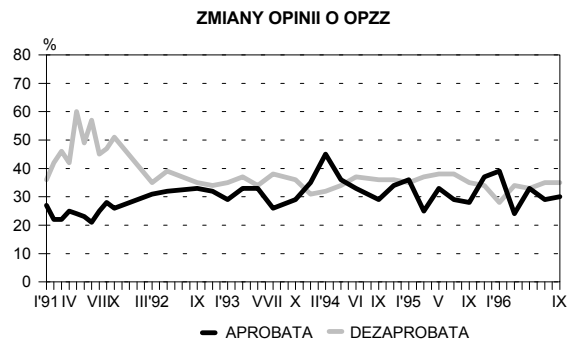
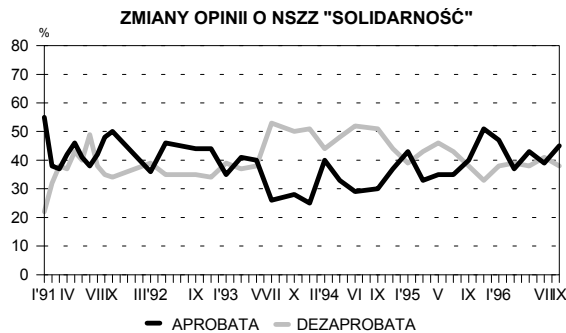
Działalność tej centrali związkowej aprobuje przede wszystkim osoby uczestniczące w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu oraz ci, którzy określają swoje poglądy polityczne jako prawicowe. Najrzadziej zaś popierają ją badani o orientacji lewicowej, osoby w ogóle nie biorące udziału w praktykach religijnych, a także te, które nie potrafią określić swoich poglądów politycznych.

Przynależność do poszczególnych grup społeczno-demograficznych nie różnicuje tak silnie stosunku do NSZZ „Solidarność” jak czynniki światopoglądowe. Niemniej jednak pewne tendencje warto odnotować.

NSZZ „Solidarność” lepiej oceniany jest przez kadrę kierowniczą i inteligencję, osoby w wieku 25-34 lat, a także przez badanych, którzy uzyskują najniższe dochody w przeliczeniu na członka rodziny. Niewiele niższa jest również ocena wystawiona związkowi zarówno przez rolników, jak i osoby z wyższym wykształceniem. Widać więc, że zaplecze społeczne związku jest różnorodne, spory udział w nim mają - poza wymienionymi grupami - również robotnicy i pracownicy umysłowi niższego szczebla, chociaż ich opinie o „Solidarności” są bardziej podzielone. Zdecydowanie najgorzej natomiast oceniają NSZZ „Solidarność” pracownicy fizyczno-umysłowi. Warto przypomnieć, że grupa ta stanowi społeczne zaplecze prezydenta i rządu.

---

³ W sumie więc opinie badanych o NSZZ „Solidarność” są podzielone - bardzo podobnie zresztą jak w przypadku rządu i Senatu. Niemal identyczny jest również poziom społecznej akceptacji tych trzech, tak różnych, instytucji.

Od lipca nie zmienił się poziom społecznej aprobaty działalności OPZZ. Przede wszystkim jedna trzecia badanych nie potrafi ocenić, czy związek ten dobrze czy też źle służy społeczeństwu. Liczba osób uchylających się od udzielenia odpowiedzi na to pytanie waha się - w zależności od kategorii społecznej - od 18 do 60%. Sytuacja ta nakazuje ostrożność przy porównywaniu oceny OPZZ wyrażanej przez różne grupy.

Ogólnie rzecz biorąc, opinie o działalności tej centrali związkowej są podzielone - prawie jedna trzecia badanych aprobuje ją, niewiele więcej zaś ma do niej stosunek krytyczny. Zdecydowanie najczęściej akceptują działalność OPZZ robotnicy wykwalifikowani, najrzadziej zaś - prywatni przedsiębiorcy. Ci ostatni - obok osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne, najlepiej sytuowanych oraz mieszkańców dużych i wielkich miast - najczęściej wyrażają dezaprobatę działalności OPZZ.

★

★

★

W porównaniu z lipcem nie zmieniły się w sposób zasadniczy opinie o większości instytucji publicznych. Wzrosła społeczna aprobata działalności Sejmu, Najwyższej Izby Kontroli (po 7 punktów), Rzecznika Praw Obywatelskich i NSZZ „Solidarność” (po 5 punktów), nieco pogorszyły się natomiast oceny władz lokalnych i telewizji publicznej.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego** dobrze służy społeczeństwu?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	26	13	1150
Płeć				
Mężczyźni	65	25	10	544
Kobiety	59	26	15	605
Wiek				
do 24 lat	70	20	10	159
25-34	58	29	12	203
35-44	63	24	12	276
45-54	72	21	7	177
55-64	53	33	14	150
65 lat i więcej	52	27	21	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	58	28	14	424
Miasto do 20 tys.	62	23	15	135
od 21 do 100 tys.	65	22	13	248
101-500 tys.	62	28	10	238
501 tys. i więcej mieszk.	66	25	9	104
Region				
Północny	61	24	14	145
Zachodni	72	17	11	138
Środkowozachodni	65	18	17	154
Środkowy	60	27	13	179
Wschodni	64	22	15	153
Południowo-wschodni	51	32	9	192
Południowo-zachodni	61	27	12	188
Wykształcenie				
Podstawowe	57	24	19	372
Zasadnicze zawodowe	62	26	12	314
Średnie	66	26	8	372
Wyższe	60	30	11	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	58	32	11	76
Prac.umysł.niż.szczebła	66	28	6	111
Pracownicy fiz.- umysł.	71	16	13	62
Robotnicy wykwalifikowani	68	22	9	129
Robotnicy niewykwalifik.	58	25	17	53
Rolnicy	67	19	14	65
Prywatni przedsiębiorcy	62	24	13	56
Bierni zawodowo				
Renciści	52	30	18	132
Emeryci	55	29	17	232
Uczniowie i studenci	74	18	8	59
Bezrobotni	61	28	11	107
Gospodynie domowe i inni	65	23	12	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	66	26	8	133
Sektor państwowy	65	24	11	128
Sektor prywatny	63	24	13	228
Spółdzielczość	59	36	5	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	55	33	12	213
151 - 225	70	18	12	163
226 - 325	59	27	14	266
326 - 425	72	19	9	206
Powyżej 426 zł	59	30	11	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	30	16	392
Średnie	62	24	13	511
Dobre	71	21	7	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	46	20	91
Raz w tygodniu	57	30	13	648
Kilka razy w roku	74	16	9	307
W ogóle nie uczestniczy	75	11	14	104
Poglądy polityczne				
Lewica	85	11	5	205
Centrum	75	16	9	357
Prawica	42	48	10	356
Trudno powiedzieć	51	19	30	232

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność władz Pana(i) miasta/gminy dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	58	30	12	1150
Płeć				
Mężczyźni	58	32	10	544
Kobiety	57	28	14	605
Wiek				
do 24 lat	60	32	7	159
25-34	61	29	10	203
35-44	54	33	13	276
45-54	51	38	11	177
55-64	62	19	19	150
65 lat i więcej	61	25	14	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	66	26	9	424
Miasto do 20 tys.	57	34	9	135
od 21 do 100 tys.	51	34	15	248
101-500 tys.	52	31	17	238
501 tys.i więcej mieszk.	55	30	14	104
Region				
Północny	54	36	11	145
Zachodni	66	26	7	138
Środkowozachodni	54	31	15	154
Środkowy	49	34	17	179
Wschodni	64	23	13	153
Południowo-wschodni	58	36	6	192
Południowo-zachodni	61	22	17	188
Wykształcenie				
Podstawowe	61	27	12	372
Zasadnicze zawodowe	57	33	10	314
Średnie	55	30	15	372
Wyższe	54	33	14	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	46	36	18	76
Prac.umysł.niż.szczębla	62	30	8	111
Pracownicy fiz.- umysł.	54	33	13	62
Robotnicy wykwalifikowani	63	26	11	129
Robotnicy niewykwalifik.	43	45	12	53
Rolnicy	67	25	9	65
Prywatni przedsiębiorcy	33	49	18	56
Bierni zawodowo				
Renciści	61	25	14	132
Emeryci	61	23	16	232
Uczniowie i studenci	71	23	6	59
Bezrobotni	60	32	8	107
Gospodynie domowe i inni	46	40	14	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	54	36	11	133
Sektor państwowy	60	29	11	128
Sektor prywatny	49	36	15	228
Spółdzielczość	72	19	9	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	60	29	11	213
151 - 225	64	30	6	163
226 - 325	58	31	11	266
326 - 425	53	30	17	206
Powyżej 426 zł	58	29	13	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	55	32	13	392
Średnie	58	30	12	511
Dobre	61	26	13	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	63	26	11	91
Raz w tygodniu	60	28	12	648
Kilka razy w roku	55	32	13	307
W ogóle nie uczestniczy	46	39	15	104
Poglądy polityczne				
Lewica	56	36	8	205
Centrum	64	28	9	357
Prawica	57	32	11	356
Trudno powiedzieć	52	23	25	232

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **Sejmu** dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	51	35	14	1150
Płeć				
Mężczyźni	55	37	9	544
Kobiety	48	34	18	606
Wiek				
do 24 lat	57	33	10	159
25-34	52	36	12	203
35-44	53	37	11	276
45-54	61	30	10	177
55-64	42	44	13	150
65 lat i więcej	42	33	26	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	33	16	424
Miasto do 20 tys.	49	34	17	135
od 21 do 100 tys.	52	37	11	248
101-500 tys.	53	35	12	238
501 tys.i więcej mieszk.	47	42	11	104
Region				
Północny	47	42	10	145
Zachodni	57	32	11	138
Środkowozachodni	61	23	16	154
Środkowy	45	40	15	179
Wschodni	53	29	18	153
Południowo-wschodni	49	38	14	192
Południowo-zachodni	50	39	11	189
Wykształcenie				
Podstawowe	43	36	21	373
Zasadnicze zawodowe	51	39	10	314
Średnie	59	30	11	372
Wyższe	54	41	5	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	65	34	1	76
Prac.umysł.niż.szczębla	55	36	8	111
Pracownicy fiz.- umysł.	56	28	16	62
Robotnicy wykwalifikowani	54	38	8	129
Robotnicy niewykwalifik.	46	40	14	53
Rolnicy	56	28	15	65
Prywatni przedsiębiorcy	38	50	11	56
Bierni zawodowo				
Renciści	42	38	19	132
Emeryci	44	37	19	232
Uczniowie i studenci	54	31	14	59
Bezrobotni	60	23	17	107
Gospodynie domowe i inni	56	39	5	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	62	30	8	133
Sektor państwowy	56	37	7	128
Sektor prywatny	47	41	12	228
Spółdzielczość	56	44	0	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	50	36	15	213
151 - 225	55	36	9	163
226 - 325	48	35	17	266
326 - 425	55	33	12	207
Powyżej 426 zł	54	38	8	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	44	44	12	393
Średnie	52	31	16	511
Dobre	62	29	9	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	53	19	91
Raz w tygodniu	51	36	13	648
Kilka razy w roku	60	29	11	307
W ogóle nie uczestniczy	50	33	17	104
Poglądy polityczne				
Lewica	67	28	5	205
Centrum	63	27	10	357
Prawica	40	51	9	356
Trudno powiedzieć	36	30	34	232

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **wojska** dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	76	8	16	1150
Płeć				
Mężczyźni	81	8	11	544
Kobiety	72	8	21	605
Wiek				
do 24 lat	72	14	14	159
25-34	79	7	14	203
35-44	78	7	14	276
45-54	74	9	17	177
55-64	77	5	19	150
65 lat i więcej	73	6	21	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	79	5	16	424
Miasto do 20 tys.	78	4	18	135
od 21 do 100 tys.	75	8	16	248
101-500 tys.	71	10	18	238
501 tys.i więcej mieszk.	71	16	13	104
Region				
Północny	69	11	20	145
Zachodni	81	6	13	138
Środkowozachodni	79	6	15	154
Środkowy	72	8	20	179
Wschodni	79	6	15	153
Południowo-wschodni	80	6	12	192
Południowo-zachodni	72	9	20	188
Wykształcenie				
Podstawowe	74	5	21	372
Zasadnicze zawodowe	80	9	11	314
Średnie	73	10	17	372
Wyższe	82	6	11	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	79	7	14	76
Prac.umysł.niż.szczębla	76	8	16	111
Pracownicy fiz.- umysł.	75	13	12	62
Robotnicy wykwalifikowani	83	9	8	129
Robotnicy niewykwalifik.	78	4	18	53
Rolnicy	75	8	17	65
Prywatni przedsiębiorcy	71	14	16	56
Bierni zawodowo				
Renciści	74	3	23	132
Emeryci	78	6	16	232
Uczniowie i studenci	64	16	20	59
Bezrobotni	77	6	18	107
Gospodynie domowe i inni	71	7	22	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	76	8	15	133
Sektor państwowy	86	4	11	128
Sektor prywatny	75	13	13	228
Spółdzielczość	64	8	28	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	81	7	12	213
151 - 225	78	6	16	163
226 - 325	77	5	18	266
326 - 425	74	10	16	206
Powyżej 426 zł	74	11	15	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	77	7	16	392
Średnie	74	8	18	511
Dobre	78	8	14	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	4	16	91
Raz w tygodniu	77	6	16	648
Kilka razy w roku	74	12	14	307
W ogóle nie uczestniczy	69	7	25	104
Poglądy polityczne				
Lewica	78	9	13	205
Centrum	82	6	12	357
Prawica	76	8	13	356
Trudno powiedzieć	61	8	31	232

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **Najwyższej Izby Kontroli** dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	14	24	1150
Płeć				
Mężczyźni	67	15	18	544
Kobiety	58	14	28	605
Wiek				
do 24 lat	63	18	19	159
25-34	68	15	17	203
35-44	67	13	20	276
45-54	71	13	16	177
55-64	55	17	29	150
65 lat i więcej	45	12	43	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	56	14	29	424
Miasto do 20 tys.	63	12	25	135
od 21 do 100 tys.	63	16	21	248
101-500 tys.	67	15	18	238
501 tys.i więcej mieszk.	70	13	17	104
Region				
Północny	59	13	28	145
Zachodni	71	8	21	138
Środkowozachodni	68	12	19	154
Środkowy	60	14	27	179
Wschodni	64	14	22	153
Południowo-wschodni	53	21	26	192
Południowo-zachodni	63	16	21	188
Wykształcenie				
Podstawowe	50	13	37	372
Zasadnicze zawodowe	65	16	19	314
Średnie	67	15	18	372
Wyższe	80	10	9	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	78	11	11	76
Prac.umysł.niż.szczębla	73	13	14	111
Pracownicy fiz.- umysł.	59	15	26	62
Robotnicy wykwalifikowani	73	14	12	129
Robotnicy niewykwalifik.	51	25	24	53
Rolnicy	60	8	32	65
Prywatni przedsiębiorcy	69	14	17	56
Bierni zawodowo				
Renciści	48	19	33	132
Emeryci	53	15	32	232
Uczniowie i studenci	66	13	20	59
Bezrobotni	67	10	23	107
Gospodynie domowe i inni	58	16	25	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	70	13	17	133
Sektor państwowy	76	8	16	128
Sektor prywatny	64	17	19	228
Spółdzielczość	67	26	8	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	62	11	26	213
151 - 225	60	13	27	163
226 - 325	62	13	25	266
326 - 425	62	16	22	206
Powyżej 426 zł	70	17	12	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	15	28	392
Średnie	62	14	24	511
Dobre	70	14	16	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	55	17	28	91
Raz w tygodniu	62	13	25	648
Kilka razy w roku	65	14	21	307
W ogóle nie uczestniczy	62	20	18	104
Poglądy polityczne				
Lewica	70	18	13	205
Centrum	74	10	17	357
Prawica	62	18	21	356
Trudno powiedzieć	38	13	49	232

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność **telewizji publicznej** dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	66	23	11	1150
Płeć				
Mężczyźni	69	23	9	544
Kobiety	64	23	13	605
Wiek				
do 24 lat	76	14	10	159
25-34	65	21	14	203
35-44	67	25	8	276
45-54	65	25	9	177
55-64	64	25	11	150
65 lat i więcej	61	22	17	186
Miejsce zamieszkania				
Wieś	71	18	11	424
Miasto do 20 tys.	70	17	13	135
od 21 do 100 tys.	64	24	12	248
101-500 tys.	61	28	11	238
501 tys.i więcej mieszk.	61	29	9	104
Region				
Północny	67	22	11	145
Zachodni	62	29	9	138
Środkowozachodni	66	21	13	154
Środkowy	63	26	11	179
Wschodni	73	17	11	153
Południowo-wschodni	64	25	11	192
Południowo-zachodni	68	19	12	188
Wykształcenie				
Podstawowe	67	20	13	372
Zasadnicze zawodowe	72	19	9	314
Średnie	62	25	13	372
Wyższe	58	36	6	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	62	31	8	76
Prac.umysł.niż.szczębla	58	34	8	111
Pracownicy fiz.- umysł.	76	10	14	62
Robotnicy wykwalifikowani	76	14	10	129
Robotnicy niewykwalifik.	64	24	11	53
Rolnicy	82	11	7	65
Prywatni przedsiębiorcy	62	23	15	56
Bierni zawodowo				
Renciści	65	21	14	132
Emeryci	62	27	12	232
Uczniowie i studenci	72	21	7	59
Bezrobotni	70	17	13	107
Gospodynie domowe i inni	56	27	17	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	64	24	12	133
Sektor państwowy	63	27	10	128
Sektor prywatny	68	22	10	228
Spółdzielczość	73	18	9	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	74	17	9	213
151 - 225	72	20	8	163
226 - 325	68	21	11	266
326 - 425	62	25	13	206
Powyżej 426 zł	60	32	8	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	62	25	13	392
Średnie	70	20	10	511
Dobre	66	23	10	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	60	26	14	91
Raz w tygodniu	68	21	11	648
Kilka razy w roku	68	22	9	307
W ogóle nie uczestniczy	58	27	15	104
Poglądy polityczne				
Lewica	68	26	6	205
Centrum	74	18	8	357
Prawica	62	29	9	356
Trudno powiedzieć	60	16	24	232

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność NSZZ "Solidarność" dobrze służy społeczeństwu?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	38	17	1149
Płeć				
Mężczyźni	46	42	13	544
Kobiety	44	35	21	605
Wiek				
do 24 lat	37	44	19	159
25-34	52	32	16	203
35-44	47	40	13	276
45-54	36	48	16	177
55-64	49	37	13	150
65 lat i więcej	45	29	26	185
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	33	21	424
Miasto do 20 tys.	44	32	24	135
od 21 do 100 tys.	41	47	12	248
101-500 tys.	46	40	14	238
501 tys. i więcej mieszk.	46	43	11	104
Region				
Północny	41	41	18	145
Zachodni	44	40	16	138
Środkowo-zachodni	34	45	21	154
Środkowy	41	39	20	178
Wschodni	48	35	17	153
Południowo-wschodni	53	34	13	192
Południowo-zachodni	49	37	14	188
Wykształcenie				
Podstawowe	43	33	25	372
Zasadnicze zawodowe	47	42	11	314
Średnie	44	42	15	371
Wyższe	51	37	11	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	54	34	12	76
Prac. umysł. niż. szczebla	48	41	11	111
Pracownicy fiz. - umysł.	30	53	17	62
Robotnicy wykwalifikowani	49	47	4	129
Robotnicy niewykwalifik.	43	36	21	53
Rolnicy	47	33	20	65
Prywatni przedsiębiorcy	38	44	18	56
Bierni zawodowo				
Renciści	42	34	24	132
Emeryci	47	33	20	232
Uczniowie i studenci	40	42	18	59
Bezrobotni	45	38	18	107
Gospodynie domowe i inni	44	35	21	68
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	52	32	16	133
Sektor państwowy	44	49	7	128
Sektor prywatny	43	43	15	228
Spółdzielczość	35	54	11	21
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	51	31	18	213
151 - 225	48	40	12	163
226 - 325	42	40	18	266
326 - 425	42	37	21	206
Powyżej 426 zł	45	43	12	226
Ocena własnych war. mater.				
Złe	45	37	18	392
Średnie	45	38	17	511
Dobre	45	42	14	244
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	68	15	18	91
Raz w tygodniu	47	35	17	648
Kilka razy w roku	37	47	15	307
W ogóle nie uczestniczy	31	52	17	104
Poglądy polityczne				
Lewica	28	63	9	205
Centrum	43	43	14	357
Prawica	64	24	13	356
Trudno powiedzieć	33	32	35	232